

Republika e Kosovës
Republika Kosovo - Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

Zakon Br. 04/L-189

**O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 04/L-078 O OPŠTOJ SIGURNOSTI
PROIZVODA**

Skupština Republike Kosovo

Na osnovu člana 65. (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja

**ZAKON O IZMENI I DOPUNI ZAKONA BR. 04/L-078 O OPŠTOJ
SIGURNOSTI PROIZVODA**

Član 1

Kod člana 2 bazičnog zakona, stav 1 zamenjuje se i preformuliše kao što sledi:

Ovaj se zakon primenjuje za opšte proizvode, bez obzira na način (trgovanja) prodaje, uključujući i elektronsku prodaju kao i ono na odstojanje. Odredbe ovog zakona će se primenjivati i za proizvode, čija sigurnost nije regulisana posebnim aktom.

Član 2

U članu 3 bazičnog zakona, nakon stava 1.13 dodaje se jedan novi stav 1.14 sa sledećim tekstrom:

1.14 **Zabrana trgovine** – znači zabrana svakog pokušaja rasprodaje, izlaganja ili ponuđenja proizvoda, za koje je dokazano da su opasni za potrošače.

Član 3

1. Kod člana 4 bazičnog zakona, stav 2 preformuliše se kao u nastavku:
 2. Proizvod se smatra sigurnim ako je u skladu sa evropskim standardnim zahtevima, koji su adaptirani kao standardi Kosova, a koji pokrivaju opasnosti i odgovarajuće kategorije opasnosti navedenih proizvoda.
2. Član 4 bazičnog zakona, stav 4 preformuliše se kao što sledi:
 4. Ako nema posebnih (specifičnih) propisa ili standarda prema stavu 2 ovog člana, usklađenost proizvoda sa opštim zahtevima sigurnosti procenjuje se na osnovu sledećih elemenata:
 - 4.1. Kosovski standardi, preuređeni od odgovarajućih evropskih standarda, drugačijih od onih koji su definirani u stavu 2 ovog člana;
 - 4.2. Ostali kosovski standardi;
 - 4.3. Preporuke Evropske Komisije, koje pružaju uputstva za procenjivanje sigurnosti proizvoda;
 - 4.4. Sastavljeni vodiči za dobre prakse u području sigurnosti proizvoda koje su na snazi na ovom sektoru;
 - 4.5. Nivo tehnologije i rukotvorina;
 - 4.6. Nivo sigurnosti koje očekuju potrošači.

3. U članu 4 bazičnog zakona, nakon stava 4 dodaje se jedan novi stav 5 sa sledećim tekstrom:
 5. Zabranjuje se proizvodnja, uvoz, izvoz, izlaganje i plasiranje na tržištu proizvoda definiranih prema članu 3, stav 1, podstav 1.5 i 1.11, bazičnog zakona

Član 4

Nakon člana 4 bazičnog zakona dodaje se jedan novi član, 4.A, sa sledećim tekstrom:

Član 4 A Mere za zabranu ili ograničenje stavljanja na tržištu opasnih proizvoda

1. U skladu sa članom 6 ovog zakona, Inspektorat zabranjuje sve proizvode na tržištu, odnosno nalaže otklanjanje istih sa tržišta i/ili vraćanje proizvoda sa strane potrošača, ako se utvrdi da ti proizvodi ugrožavaju sigurnost i zdravlje potrošača i korisnika, i ako se ispunе odredbe člana 4, stava 3, bazičnog zakona, i člana 3 ovog zakona.

2. U roku od dvadeset (20) dana od datuma objavljivanja rešenja od inspektorata kojim se zabranjuje ili se ograničava stavljanje na tržištu ili izvoz određenog proizvoda ili grupe proizvoda koji predstavljaju ozbiljnu opasnost, nadležni organ za opštu sigurnost prizvoda izdaje nalog kojim se određuje način ponašanja proizvođača ili distributera.
3. U skladu sa članom 8 bazičnog zakona, u toku nadgledanja sprovođenja naloga prema stavu 2 ovog člana, Inspektorat ima nadležnost da preduzme sve mere koje su utvrđene članom 8 bazičnog zakona.

Član 5

Kod člana 5 bazičnog zakona, iza podstava 2.2 dodaje se podstav 2.3 sa sledećim tekstrom:

2.3. Vraćanje proizvoda vrši se kao krajnja mera, u slučaju da:

- 2.3.1. Ostale mere nisu bile dovoljne za sprečavanje opasnosti;
- 2.3.2. Sami proizvođači smatraju to kao potrebno;
- 2.3.3. Proizvođači su prisiljeni na to zbog mera preduzetih od inspekcije za nadzor.

Član 6

Član 8 bazičnog zakona preformuliše se kao što sledi:

Član 8 Nadgledanje tržišta

1. Inspeksijsko nadgledanje tržišta za sprovođenje ovog zakona vrši se od Tržišnog Inspektorata u skladu sa nadležnostima i odgovornostima utvrđenih ovim zakonom i odgovarajućim zakonom za Inspektorat i nadgledanje tržišta.
2. Tržišni inspektori, osim nadležnosti za preduzimanje mera koje se odnose na njihov rad, na osnovu ovog zakona imaju i ostale dodatne obaveze kao u nastavku:

2.1. Za svaki proizvod:

- 2.1.1. Da izvršavaju verifikaciju osobina proizvoda, koje utiču na njihovu sigurnost i nakon stavljanja na tržištu kao siguran proizvod, sve do posljednjeg stadijuma upotrebljavanja ili konzumiranja;
- 2.1.2. Da zatraže sve potrebne informacije od proizvođača ili raznosača;
- 2.1.3. Da uzimaju uzorke za verifikaciju sigurnosti proizvoda.

2.2. Za svaki proizvod koji u određenim okolnostima može predstavljati opasnost:

- 2.2.1. Da nalože jasno i vidljivo označavanje, razumljivo na zvaničnim jezicima, sa podacima u vezi opasnosti koje proizvod može predstavljati;
 - 2.2.2. Da nalože ispunjavanje prethodnih uslova kako bi stavljanje proizvoda na tržištu bilo sigurno.
 - 2.3. Za svaki proizvod koji može predstavljati opasnost za određene osobe:
 - 2.3.1. Da nalože da se one upozoravaju za opasnost pravovremeno i na odgovarajući način, uključujući i objavljivanje posebnih upozorenja.
 - 2.4. Za svaki proizvod koji može biti opasan:
 - 2.4.1. Da zabranjuju privremeno snabdevanje tokom perioda potrebnog za izvršavanje verifikacije sigurnosti proizvoda.
 - 2.5. Za svaki opasan proizvod:
 - 2.5.1. Da zabranjuju stavljanje proizvoda na tržištu i nalože adekvatne mere za osiguranje da se zabrana poštuje.
 - 2.6. Za svaki opasni proizvod koji je stavljen na tržištu:
 - 2.6.1. Da nalože ili organizuju potpuno povlačenje istog a istovremeno upozoravaju potrošače za opasnosti koje predstavlja proizvod;
 - 2.6.2. Da nalože ili koordiniraju, i ako je potrebno, zajedno sa proizvođačima i raznosačima, organizuju vraćanje robe od strane potrošača i njeno razaranje u odgovarajućim uslovima;
 - 2.6.3. Da nalože predaju prizvoda u pravilnom stanju kod potrošača, kome je proizvod učinio štetu.
3. Tržišni inspektor preduzimaju mere utvrđene u stavu 2 ovog člana prema:
- 3.1. Proizvođačima;
 - 3.2. Raznosačima, u okviru njihovih aktivnosti, posebno prema onima koji su odgovorni za prvo stavljanje proizvoda na tržištu Republike Kosova;
 - 3.3. Svakom drugom pravnom ili fizičkom licu, ako je to potrebno, sa ciljem sarađivanja na preduzetim delatnostima za otklanjanje opasnosti koje prouzrokuje proizvod.
4. Ako proizvodi predstavljaju ozbiljnu opasnost, inspekcija je nadležna da preduzima sve potrebne mere za izvršavanje procedure određene prema stavu 2, podstavovi 2.1 do 2.6 ovog člana.

5. Kada inspektor preduzmu mere prema stavu 2 ovog člana, posebno one koje su predviđene u stavovima 2.4 do 2.6, oni deluju tako kako bi se te mere izvršile na proporcionalnom načinu u odnosu na ozbiljnost opasnosti, imajući u vid neposrednu ili posrednu opasnost za zdravlje i sigurnost potrošača, kao i opasnosti koje imaju trenutne ili naknadne posledice.
6. Inspekcija preduzima mere za vraćanje proizvoda od strane potrošača samo u krajnjem slučaju, kada se ostale mere pokazuju nedovoljne za sprečavanje određenih opasnosti.
7. Protiv odluke iz stava 2 ovog člana može se podneti žalba u roku od osam (8) dana nakon donošenja odluke.
8. Žalba protiv odluke utvrđene u stavu 2 ovog člana ne može odložiti njeno izvršenje.
9. Ako Inspektorat, prema stavu 1 ovog člana, nema adekvatno potrebno znanje (spremu) ili potrebnu opremu za verifikaciju ili inspekciju utvrđene stavom 2 ovog člana, izvršavanje profesionalnih usluga unutar granica nadzornih aktivnosti može poveriti jednoj instituciji ili jednom stručnom licu.
10. Ako se potvrđuje da proizvod nije siguran zbog nedostataka ili grešaka proizvođača, troškove inspekcijskog postupka, koji nastaju tokom procesa inspekcije, snosi proizvođač.
11. Odredbe iz stava 2 do stava 10 ovog člana će se primeniti i za proizvode iz člana 3, podstava 1.11, bazičnog zakona.

Član 7

Nakon člana 8 bazičnog zakona dodaje se jedan novi član, 8.A, sa sledećim tekstrom:

Član 8A Carinska kontrola za proizvode koji ulaze na tržištu Republike Kosovo

1. Tokom carinjenja robe i izvršenja ostalih delatnosti u granicama njihovih odgovornosti, Carinski Organi, pre stavljanja prizvoda na slobodnom prometu, zaustavljaju proizvode i/ili grupe/serije proizvoda za tri (3) radnih dana i informišu neposredno Inspektorata ako se zaključuje da:
 - 1.1. Posebni proizvodi ili grupa proizvoda imaju određene karakteristike, koje navode na opravданu sumnju da ti prozvodi mogu predstavljati ozbiljnu opasnost za sigurnost i zdravlje potrošača ako se stavljuju na tržište i upotrebljavaju se po namenjenim ciljem ili u razumnim predviđenim uslovima;
 - 1.2. Posebni proizvodi ili grupa/serija proizvoda, nisu popraćeni odgovarajućom dokumentacijom, nisu obeleženi na adekvatan način, ili kada određeni znak nije stavljen na pravilan način.
2. Ako u toku tri (3) radnih dana Inspektorat ne sprovodi nijednu od tih mera prema članu 8 bazičnog zakona ili u toku ovog roka ne informiše Carinske Organe za primenu takvih mera,

ovi poslednji puštaju robu na slobodno tržište, pod uslovom da su ispunjene sve ostale obaveze za njeno stavljanje na promet.

Član 8

Član 9 bazičnog zakona zamenjuje se i preformuliše kao u nastavku:

Član 9 Kaznene odredbe

1. Novčanom kaznom u vrednosti od 5 hiljada (5.000) evra do petnaest hiljada (15.000) evra se kažnjavaju pravne osobe, ako se:
 - 1.1. U suprotnosti sa članom 4 bazičnog zakona i članu 3 ovog zakona, stavljuju na tržište proizvode koji nisu sigurni;
 - 1.2. U suprotnosti sa članom 3, stav 5, ovog zakona, proizvode, izvoze, uvoze, izlože i stavljuju na tržište jedan opasan proizvod ili opasnu imitaciju proizvoda;
 - 1.3. U suprotnosti sa članom 7 bazičnog zakona ne informišu potrošače i ostale korisnike za sigurnost proizvoda, ne preduzimaju adekvatne mere sa ciljem otklanjanja opasnosti, ne poseduju potrebnu dokumentaciju za poreklo proizvoda i ne sarađuju sa Inspektoratom u skladu sa članom 8 bazičnog zakona;
 - 1.4. U suprotnosti sa članom 8 bazičnog zakona ne primenjuju odluku Inspektorata.
2. Za kršenja predviđene u stavu 1 ovog člana, kažnjava se i odgovorna osoba pravnog lica novčanom kaznom u vrednosti od hiljadu (1000) evra do tri hiljade (3000) evra.
3. Za kršenja predviđene u stavu 1 ovog člana, kažnjava se i fizička osoba novčanom kaznom u vrednosti od sto (100) evra do četiristo (400) evra.
4. Inspekcija neće izreći kaznu prema stavu 1 ovog člana, ako se proizvođači ili raznosači na dobrovoljan način preduzimaju mere za ispunjavanje zahteva sigurnosti, ili preko poziva za saradnju sa Inspektoratom, prema članu 8 bazičnog zakona, ispunjavaju sve obaveze predviđene prema članu 5 bazičnog zakona.

**Član 9
Stupanje na snazi**

Ovaj zakon stupa na snazi petnaest dana (15) nakon objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova.

**Zakon br. 04/ L-189
28. marta 2013. godine**

Predsednik Skupštine Republike Kosova

Jakup KRASNIQI